

Հավելված
Հաստատված է
Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի
2024թ. նոյեմբերի 26-ի թիվ 193 L որոշմամբ

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն Ի Հ Ա Ն Ր Ա Պ Ե Տ ՈՒ Թ Յ Ա Ն Կ Ե Ն Տ Ր Ո Ն Ա Կ Ա Ն Բ Ա Ն Կ Ի Ֆ Ի Ն Ա Ն Ս Ա Կ Ա Ն Դ Ի Տ Ա Ր Կ ՈՒ Մ Ն Ե Ր Ի Կ Ե Ն Տ Ր Ո Ն Ի

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ԿԲ) ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնը (այսուհետ՝ ՖԴԿ) ՀՀ ֆինանսական հետախուզության մարմինն է:
2. ՖԴԿ-ն իրականացնում է «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) իրեն վերապահված գործառույթները և լիազորությունները:
3. ՖԴԿ-ն ԿԲ-ի կառուցվածքային ստորաբաժանում է, որը գործում է Օրենքի, ԿԲ-ի խորհրդի որոշումների, ԿԲ-ի նախագահի որոշումների, կարգադրությունների և սույն կանոնադրության հիման վրա:
4. ՖԴԿ-ն իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ԿԲ-ի խորհրդի հաստատած ԿԲ-ի ռազմավարությամբ և աշխատանքային ծրագրով:

ԳԼՈՒԽ 2. ՖԴԿ-Ի ՆՊԱՏԱԿԸ, ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ, ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԸ ԵՎ ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

5. ՖԴԿ-ի նպատակն է փողերի լվացման (այսուհետ՝ ՓԼ), ահաբեկչության ֆինանսավորման (այսուհետ՝ ԱՖ), զանգվածային ոչնչացման զենքի տարածման ֆինանսավորման (այսուհետ՝ ՉՈՉՏՖ) կամ նախորդող հանցանքների (այսուհետ բոլոր միասին՝ նաև՝ հանցավոր գործունեության) դեմ պայքարի արդյունավետ կանխարգելիչ մեխանիզմների ներդրումն ու միջոցառումների իրականացումը, այդ թվում՝ ԱՖ կամ ՉՈՉՏՖ հետ կապված անձանց գույքի սառեցման ապահովումը:
6. ՖԴԿ-ի խնդիրներն են.

1) Օրենքով սահմանված կասկածելի գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների վերլուծությունը՝ հիմք ընդունելով հաշվետվություն տրամադրող անձանցից և պետական մարմիններից ստացված տեղեկությունները, վերլուծության արդյունքում ՓԼ/ԱՖ հիմնավոր կասկածների վերաբերյալ օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներին ծանուցումներ տրամադրելը.

2) ՓԼ/ԱՖ/ԶՈԶՏՖ ռիսկերի բացահայտման, գնահատման և զսպման նպատակով ռազմավարական վերլուծություններ կատարելը, այդ թվում՝ ռիսկերի ազգային գնահատումները կազմակերպելը.

3) հանցավոր գործունեության դեմ պայքարի ոլորտում ներգրավված միջազգային կառույցներում ՀՀ-ն ներկայացնելը, այդ թվում՝ օտարերկրյա գործընկերների հետ արդյունավետ համագործակցելը.

4) հանրային իրազեկում իրականացնելը, այդ թվում՝ հանցավոր գործունեության կանխարգելման ոլորտում հաշվետվություն տրամադրող անձանց և իրավասու պետական մարմինների գիտելիքների խորացմանը, համապատասխան կարողությունների ձևավորմանը նպաստելը:

7. ՖԴԿ-ն հանցավոր գործունեության դեմ պայքարի նպատակով իրականացնում է Օրենքով սահմանված հետևյալ գործառույթները և լիազորությունները.

1) հաշվետվություն տրամադրող անձանցից և պետական մարմիններից հաշվետվություններ ստանալը, ինչպես նաև այլ տեղեկություններ ստանալը և մշակելը, ինչը ներառում է.

ա. հաշվետվություն տրամադրող անձանցից պարտադիր տեղեկացման ենթակա և կասկածելի գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների վերաբերյալ հաշվետվություններ ստանալը.

բ. պետական մարմիններից այլ տեղեկություններ, այդ թվում՝ Օրենքով սահմանված վիճակագրական տվյալներ ստանալը և վիճակագրություն վարելը.

2) ստացված հաշվետվությունների և այլ տեղեկությունների գործառնական վերլուծություն իրականացնելը, ինչը ներառում է.

ա. կասկածելի գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների, ինչպես նաև մոնիտորինգի ցանկերին, տիպաբանություններին, բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշներին, հաշվետվություն տրամադրող անձանց տրված հանձնարարականներին համընկնող գործարքների կամ գործարար հարաբերությունների հիման վրա վերլուծություն իրականացնելը.

բ. օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններից, վարույթի հանրային մասնակիցներից, իրավասու այլ մարմիններից կամ այլ աղբյուրներից ստացված տեղեկությունների հիման վրա վերլուծություն իրականացնելը.

գ. հաշվետվություն տրամադրող անձանցից և պետական, այդ թվում՝ վերահսկող մարմիններից, ինչպես նաև օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններից և վարույթի հանրային մասնակիցների սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերում

նշված վերլուծությունների իրականացման համար անհրաժեշտ լրացուցիչ տեղեկություններ, այդ թվում՝ օրենքով սահմանված գաղտնիք պարունակող տեղեկություններ պահանջելը.

դ. ստացված հաշվետվությունների վերաբերյալ հաշվետվություն տրամադրող անձանց պարբերաբար հետադարձ արձագանք տրամադրելը.

3) օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին, ինչպես նաև վարույթի հանրային մասնակիցներին ծանուցում տրամադրելը.

4) Օրենքով սահմանված իրավական ակտերի նախագծեր մշակելը, այդ թվում՝ իրավական ակտերի կիրառության ընթացակարգերը պարզաբանող ուղեցույցեր, դրանց հետ կապված պարզաբանումներ մշակելը.

5) կասկածելի գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասեցնելը.

6) հաշվետվություն տրամադրող անձանց հանձնարարականներ տալը, այդ թվում.

ա. գործարքը կամ գործարար հարաբերությունը կասկածելի որակելու, կասեցնելու, գործարքի կամ գործարար հարաբերության իրականացումը մերժելու կամ դադարեցնելու վերաբերյալ.

բ. հաճախորդի հավելյալ պատշաճ ուսումնասիրություն իրականացնելու վերաբերյալ.

գ. չհամապատասխանող երկրներում կամ տարածքներում գտնվող կամ բնակվող կամ այդպիսի երկրներից կամ տարածքներից անձանց նկատմամբ համապատասխան միջոցառումներ ձեռնարկելու վերաբերյալ.

7) միջազգային կառույցների և արտասահմանյան երկրների հրապարակած տվյալների հիման վրա Օրենքով սահմանված կարգով չհամապատասխանող երկրների կամ տարածքների ցանկեր հրապարակելը.

8) հաշվետվություն տրամադրող անձանց հանցավոր գործունեության դեմ պայքարի կարողությունների զարգացման նպատակով ուսուցում իրականացնելը և, ըստ անհրաժեշտության, այլ մարմինների կողմից իրականացվող ուսուցմանն օժանդակելը.

9) հաշվետվություն տրամադրող անձանց վերահսկող (լիցենզավորող, նշանակող, որակավորող, կամ այլ կերպ գործունեության թույլտվություն տրամադրող) մարմինների հետ համագործակցելը, ինչը ներառում է.

ա. հաշվետվություն տրամադրող անձանց նկատմամբ պատասխանատվության միջոցներ կիրառելու միջնորդություն ներկայացնելը.

բ. հաշվետվություն տրամադրող անձանց նկատմամբ իրականացվող վերահսկողությանը օժանդակելը, այդ թվում՝ դրանց մասնակցելու եղանակով.

10) հաշվետվություն տրամադրող այն անձանց նկատմամբ, որոնք չունեն օրենքով սահմանված վերահսկող մարմիններ, կամ որոնց մասով բացակայում է վերահսկող մարմին ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի ոլորտում վերապահված գործառույթների իրականացման իրավական կարգավորումը, վերահսկողություն իրականացնելը, Օրենքով և Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքով սահմանված պատասխանատվության միջոցներ կիրառելուն ուղղված միջոցառումներ իրականացնելը.

11) իրավասու պետական մարմինների հետ հանցավոր գործունեության դեմ պայքարի հարցերով համագործակցելը, այդ թվում՝ Օրենքի նպատակներից բխող տեղեկություններ փոխանակելը, համագործակցության համաձայնագրեր կնքելը.

12) օտարերկրյա ֆինանսական հետախուզության մարմինների հետ համագործակցելը, այդ թվում՝ Օրենքի նպատակներից բխող տեղեկություններ փոխանակելը, համագործակցության համաձայնագրեր կնքելը.

13) միջազգային իրավասու կառույցների հետ համագործակցելը, միջազգային կառույցներում ՀՀ շահերը ներկայացնելը, հանցավոր գործունեության դեմ պայքարի ոլորտում միջազգային նախաձեռնությունների վերաբերյալ հանրային իրազեկում իրականացնելը.

14) ՖԴԿ-ի գործունեության վերաբերյալ ԿԲ-ի խորհրդին տարեկան հաշվետվություններ ներկայացնելը և հրապարակելը.

15) Ռազմավարական վերլուծություն իրականացնելը, ինչը ներառում է.

ա. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՂՏՖ ռիսկերի ազգային գնահատման աշխատանքները կազմակերպելը.

բ. ՓԼ/ԱՖ/ԶՈՂՏՖ բարձր ռիսկերի և դրանց դրսևորման պարբերական դեպքերի (մեթոդների, սխեմաների) կամ միտումների վերաբերյալ տվյալներ հավաքելը և վերլուծելը, վերլուծության արդյունքների հիման վրա բարձր ռիսկի և կասկածելիության չափանիշներ/ տիպաբանություններ մշակելը և հրապարակելը.

16) Միջգերատեսչական հանձնաժողովի աշխատանքները կազմակերպելը (քարտուղարությունն ապահովելը), ինչը ներառում է.

ա. Միջգերատեսչական հանձնաժողովի նիստերի օրակարգը կազմելը, շրջանառելը, անդամ գերատեսչությունների հետ համաձայնեցնելը.

բ. Միջգերատեսչական հանձնաժողովի նիստերին ներկայացվող հարցերի վերաբերյալ տեղեկանքներ կազմելը և շրջանառելը.

17) Օրենքով սահմանված այլ լիազորություններ և գործառույթներ իրականացնելը:

8. Սույն կանոնադրության 7-րդ կետով սահմանված գործառույթները և լիազորությունները ՖԴԿ-ն իրականացնում է Օրենքով, իր ներքին ընթացակարգերի վերաբերյալ ձեռնարկով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 3. ՖԴԿ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

9. ՖԴԿ-ն իր գործառույթներն ու լիազորություններն իրականացնելիս անկախ է ԿԲ-ի որևէ կառուցվածքային ստորաբաժանումից կամ որևէ այլ մարմնից: ՖԴԿ-ի գործառույթային անկախությունն ապահովվում է ԿԲ-ում ՖԴԿ-ի հատուկ կարգավիճակով:

10. ՖԴԿ-ն Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված գործառույթներն ու լիազորությունները իրականացնում է ինքնուրույն՝ ըստ անհրաժեշտության համագործակցելով ԿԲ-ի ստորաբաժանումների կամ այլ իրավասու պետական մարմինների հետ՝ կնքված փոխըմբռնման համաձայնագրերի կամ գործարար սովորույթի

համաձայն:

11. ՖԴԿ-ը պետք է ապահովի Օրենքով սահմանված՝ ստացվող, վերլուծվող և տրամադրվող տեղեկությունների անվտանգ պահպանության համար անհրաժեշտ պայմաններ: Այդ տեղեկությունները կարող են հասանելի լինել միայն օրենքով սահմանված իրավասու մարմինների կամ անձանց համար:

12. ՖԴԿ-ի այն աշխատակիցները, որոնց հասանելի են ստացվող, վերլուծվող և տրամադրվող տեղեկությունները, Օրենքով և ԿԲ-ի իրավական ակտերով սահմանված կարգով պահպանում են գաղտնիք կազմող տեղեկություններն իրենց պարտականությունների կատարման ընթացքում և դրանց դադարումից հետո, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով պատասխանատվություն են կրում դրանց անօրինական հրապարակման համար: Այդպիսի տեղեկությունները կարող են օգտագործվել միայն Օրենքով սահմանված նպատակներով:

13. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի համաձայն՝ ՖԴԿ-ի աշխատակիցները չեն կարող որպես վկա հարցաքննվել, ցուցմունք տալ դատարանում ՖԴԿ-ի կողմից ստացվող և վերլուծվող, օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններին և վարույթի հանրային մասնակիցներին տրամադրվող տեղեկությունների առնչությամբ Օրենքով սահմանված կարգով իրենց կողմից ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ:

14. ՖԴԿ-ի աշխատակիցները պարտավոր են պահպանել ԿԲ-ի կողմից սահմանված վարքագծի կանոնները և շահերի բախման հարաբերությունները կարգավորող դրույթները:

15. ՖԴԿ-ի գործունեության հրապարակայնությունն ապահովվում է սույն կանոնադրության 7-րդ կետի 15-րդ ենթակետով նախատեսված տարեկան հաշվետվությունների հրապարակման միջոցով, որոնք ներառում են ամփոփ տեղեկություններ հետևյալի մասին.

1) հաշվետու տարում ՖԴԿ-ին տրամադրված հաշվետվությունների և այլ տեղեկությունների վերաբերյալ վիճակագրական տվյալները.

2) հանցավոր գործունեության դեմ պայքարի ոլորտում իրականացված կանխարգելիչ միջոցառումները, այդ թվում՝ կարգավորման դաշտի կատարելագործման, հաշվետվություն տրամադրող անձանց ուղղորդման, տեղեկատվական համակարգերի զարգացման ուղղությամբ ձեռնարկված միջոցառումները.

3) ներպետական և միջազգային գործընկերների հետ համագործակցությունը, այդ թվում՝ իրավապահ մարմինների և օտարերկրյա գործընկերների հետ համագործակցության վերաբերյալ վիճակագրական տվյալները, միջազգային կառույցներում ներկայացուցչության գործառույթի շրջանակներում կատարված աշխատանքները.

4) ՓԼ/ԱՖ/ՀՈՋՏՖ ռիսկերի բացահայտմանն ուղղված ռազմավարական վերլուծությունները և համանման նախաձեռնությունները.

5) ՖԴԿ-ի տվյալների շտեմարանի, տվյալների փոխանակման համակարգերի զարգացման վերաբերյալ տեղեկությունները:

ԳԼՈՒԽ 4. ՖԴԿ-Ի ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

16. ՖԴԿ-ի միջոցները ձևավորվում են ԿԲ-ի խորհրդի կողմից ՖԴԿ-ի ամենամյա բյուջեի հաստատման միջոցով:

17. ՖԴԿ-ն առանձին աշխատանքային կարիքները և խնդիրները հոգալու համար իրավասու է ընդունել միջազգային դոնոր կազմակերպությունների տեխնիկական օժանդակություն, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցներ և այլ գույք:

ԳԼՈՒԽ 5. ՖԴԿ-Ի ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

18. ՖԴԿ-ի կառուցվածքը ներառում է ՖԴԿ-ի ղեկավարին, ղեկավարի տեղակալին, իրավական ապահովման բաժինը, վերլուծությունների բաժինը, միջազգային հարաբերությունների բաժինը, տեղեկատվական համակարգերի մշակման և զարգացման բաժինը, ռազմավարական վերլուծության և վերահսկողության բաժինը (այսուհետ՝ ՖԴԿ աշխատակիցներ):

19. ՖԴԿ-ի աշխատակիցների գործառույթներն ու պարտականությունները սահմանվում են նրանց աշխատատեղերի նկարագրով:

20. ՖԴԿ-ի ղեկավարը.

1) համակարգում է ՖԴԿ-ի գործառույթների և լիազորությունների իրականացմանն ուղղված աշխատանքները.

2) ղեկավարում և վերահսկում է ՖԴԿ-ի աշխատակիցների աշխատանքային գործառույթների և պարտականությունների կատարումը.

3) ներկայացնում է ՖԴԿ-ն ՀՀ իրավասու պետական մարմինների, հանցավոր գործունեության դեմ պայքարի ոլորտում ներգրավված միջազգային կառույցների և օտարերկրյա ֆինանսական հետախուզության մարմինների հետ հարաբերություններում, այդ նպատակով, ըստ անհրաժեշտության, կնքում է համաձայնագրեր.

4) կազմակերպում կամ մասնակցում է ՖԴԿ-ի խնդիրներին վերաբերող խորհրդակցություններին, նիստերին և քննարկումներին.

5) ըստ անհրաժեշտության մասնակցում է ԿԲ-ի խորհրդի, մշտական հանձնաժողովների և կոմիտեների նիստերին.

6) ի պաշտոնե կատարում է Միջգերատեսչական հանձնաժողովի քարտուղարի պարտականությունները.

7) իրականացնում է ՖԴԿ-ի աշխատանքների կազմակերպմանն ուղղված այլ գործառույթներ:

21. ՖԴԿ-ի ղեկավարը պատասխանատու է ՖԴԿ-ի աշխատակիցների աշխատանքային կարգապահության, աշխատանքային պարտականությունների ժամանակին և պատշաճ որակով կատարման համար:

22. ՖԴԿ-ի ղեկավարի տեղակալը.

1) համակարգում է ՖԴԿ-ի գործառույթների և լիազորությունների ընթացիկ իրականացումը.

2) ընթացիկ հսկողություն է իրականացնում ՖԴԿ-ի աշխատակիցների աշխատանքային գործառույթների և պարտականությունների կատարման նկատմամբ.

3) իրականացնում է ՖԴԿ-ի ղեկավարի կողմից տրված այլ հանձնարարությունները.

4) ՖԴԿ-ի ղեկավարի բացակայության դեպքում, ինչպես նաև նրա հանձնարարության հիման վրա կատարում է ՖԴԿ-ի ղեկավարի գործառույթները:

23. Սույն կանոնադրության 7-րդ կետով սահմանված գործառույթներն ու լիազորություններն իրականացնում են ՖԴԿ-ի բաժինները:

24. ՖԴԿ-ի ընթացիկ գործունեության սպասարկումը (հաշվապահություն, գնումների իրականացում, գործուղումների կազմակերպում և այլն) իրականացնում են ԿԲ-ի համապատասխան ստորաբաժանումները՝ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կարգով: